

ARS CRACOVIA

AC

١١

Zegadjo

EUGENIUSZ ZEGADŁO

GEB. 1943 IN KRZYSZKA BEI KIELCE. ER KOMMT AUS EINER SCHNITZERFAMILIE MIT LANGER TRADITION. SEIN GROSSVATER, VATER ADAM, ER IN DER DRITTEN GENERATION SOWIE SEIN SOHN DARIUSZ SIND IN DER NAIVEN KUNST VERWURZELT. DIE FAMILIE WAR URSPRÜNGLICH DURCH HOLZSPIELZEUGE BEKANNT. NACH DEM ZWEITEN WELTKRIEG WAREN DIESE IHRE EINKOMMENSQUELLE.

DIE KARRIERE VON EUGENIUSZ ZEGADŁO BEGANN DURCH ZUFALL 1960. ER WURDE GERADE 17 JAHRE ALT, ALS EINE ETHNOGRAPHIN AUS DEM MUSEUM IN KIELCE DIE FAMILIE WEGEN DER HOLZSPIELSACHEN BESUCHTE, DA DER FAMILIENNAME ZEGADŁO DAFÜR EIN BEGRIFF WAR. JEDOCH ANSTATT SPIELZEUG, STÖSST SIE AUF SKULPTUREN, DIE BEI IHR SOFORT BEGEISTERUNG HERVORRUFEN. EINE WIRD SOFORT BESTELLT UND AN DAS NATIONALMUSEUM IN KIELCE VERKAUFT. DIESE TATSACHE ERREGTE DAMALS IN DEN POLNISCHEN ZEITSCHRIFTEN GROSSES AUFSEHEN.

WÄHREND DES MILITÄRDienstES SCHNITZT EUGENIUSZ WEITER. FÜR EINE PLASTIK BEKOMMT ER SOGAR EIN PAAR TAGE URLAUB. IN DEN SIEBZIGER JAHREN WIDMET ER SICH DER SAKRALEN THEMATIC. SPÄTER ERWEITERT ER DIE THEMEN UND ER SCHNITZT JUDEN, DIE DIE GEGEND ZAHLREICH BEWOHNTE, HEXEN, TEUFEL SOWIE DIE ERSTEN RELIEFS. MIT DEN JAHREN KONZENTRIERT ER SEINE AUFMERKSAMKEIT AUF SCHLICHT PROFANE THEMEN UND BESCHÄFTIGT SICH MIT VERSCHIEDENEN BERUFEN, DIE ER DANN IM HOLZ REALISIERT.

ER ENTWICKELT SEINE EIGENE EXPRESSIVE, UNVERKENNBARE ART EINIGE WERTE UND DIE WIRKLICHKEIT MIT HILFE DER ZEITGEMÄSSIGEN NAIVEN SKULPTUR ZU ÜBERMITTELN. GEGENWÄRTIG INTERNATIONALE ANERKANNT, FOLGT ER UNERMÜDLICH SEINEN EIGENEN STIL.

EUGENIUSZ ZEGADŁO PFLEGT EINE DAUERHAFT ZUSAMMENARBEIT MIT DER GALERIE ARS CRACOVIA IN KÖLN.

SEINE WERKE BEFINDEN SICH IN INTERNATIONALEN MUSEEN UND GALERIEN, ÖFFENTLICHEN UND PRIVATEN SAMMLUNGEN.

ER WURDE AUSGEZEICHNET UND GEEHRT.

EUGENIUSZ ZEGADŁO

urodził się w 1943 r. w Krzyżce koło Kielc. Pochodzi z rodziny artystów rzeźbiarzy ludowych o długiej tradycji. Jego dziadek, ojciec Adam, Eugeniusz już w trzeciej generacji oraz jego syn Dariusz są zakorzenieni w sztuce naiwnej. Rodzina Zegadłów znana była początkowo z wyrobu zabawek drewnianych. Po II wojnie światowej utrzymywali się tylko z tego.

Czysty przypadek spowodował, że kariera Eugeniusza rozpoczęła się już w 1960 roku. Wówczas z Muzeum z Kielc odwiedziła rodzinę Zegadłów etnograf, poszukująca drewnianych zabawek. Zamiast poszukiwanych rzeczy, odkryła rzeźby, które od razu wzbudziły u niej zainteresowanie i zachwyty. Jedną z nich została od razu zakupiona przez Muzeum Narodowe w Kielcach. Fakt ten wywołał w polskiej prasie duże poruszenie.

Podczas służby wojskowej, Eugeniusz nie zaprzestał rzeźbienia. Za jedną rzeźbę dostał nawet parę dni przepustki.

W latach 70. artysta porusza tematy sakralne. W późniejszym czasie poszerza tematykę i rzeźbi żydów, którzy wcześniej licznie zamieszkiwali jego rodzinną okolicę. Rzeźbi też czarownice, diabły i swoje pierwsze reliefy. Z biegiem czasu uwagę swoją koncentruje na tematach świeckich, zajmując się różnymi zawodami, które przedstawia w drewnie.

Eugeniusz Zegadło opracował swój własny, ekspresyjny i niewątpliwy sposób przekazania pewnych wartości oraz rzeczywistości, za pomocą współczesnej rzeźby naiwnej. Obecnie doceniany również na międzynarodowym rynku, podąża niestrudzenie w swoim własnym stylu.

Arysta współpracuje na stałe z galerią ARS CRACOVIA w Kolonii. Jego prace znajdują się w muzeach i galeriach, w zbiorach publicznych i prywatnych w kraju i za granicą. Został nagrodzony i wyróżniony.

AUSSTELLUNGEN

EUGENIUSZ ZEGADŁO HATTE BIS HEUTE
CA. 130 EINZELAUSSTELLUNGEN.
DIE WICHTIGSTEN DAVON:

DEUTSCHLAND
LINDAU 1983
STUTTGART 1983
FRANKFURT AM MAIN 1985
BOCHUM 1984
BREMERHAVEN 1984
MÜNSTER 1984
MÜNCHEN 2006
MAGDEBURG 2007
SAARBRÜCKEN 2002
NÜRNBERG 1998, 2000, 2002
KÖLN 2003, 2005, 2008

LUXEMBURG
SCHENGEN 2007

ITALIEN
VENEDIG 2005
RIVA DEL GARDA 2004

SCHWEIZ
ZÜRICH 1989
BERN 2001

USA
SANTA FEE 2001

FRANKREICH
PARIS 1985, 1986
VERNEUIL 2008

SPANIEN
SEVILLA 2005
BARCELONA 2003

ÖSTERREICH
WIEN 1989

FINNLAND
TURK 1980

SCHWEDEN
STOCKHOLM 1987

ENGLAND
LONDON 1985

NIEDERLANDE
AMSTERDAM 2002

III PREIS IN „FESTIVAL INTERNATIONAL DE VERNEUIL D'ART NAIF”
VERNEUIL / FRANKREICH 2008
INTERNATIONALES FESTIVAL DER NAIVEN KUNST IN POLEN
KATTOWITZ 2008

AUSGEWÄHLTE SAMMLUNGEN:

DEUTSCHES VOLKSKUNDEMUSEUM IN BERLIN
BAYERISCHES NATIONALMUSEUM IN MÜNCHEN
NATIONALMUSEUM IN KIELCE / POLEN
ETHNOGRAFISCHES MUSEUM IN WARSCHAU / POLEN
NATIONALMUSEUM IN BUDAPEST / UNGARN
NATIONALMUSEUM IN TURK / FINNLAND
SLOWAKISCHE NATIONALGALERIE IN BRATISLAVA / SLOVAKEI
MUSEO DEL RISORGIMENTO IN TORINO / ITALIEN
MUSEUM FRAU ZONDER BEI STUTTGART
ARS CRACOVIA GALERIE IN KÖLN

DAUERHAFTE ZUSAMMENARBEIT MIT
ARS CRACOVIA GALERIE IN KÖLN

WYSTAWY

Eugeniusz Zegadło zrealizował ok. 130 wystaw.
Najważniejsze z nich:

Niemcy
Lindau 1983
Stuttgart 1983
Frankfurt am Main 1985
Bochum 1984
Bremerhaven 1984
Münster 1984
München 2006
Magdeburg 2007
Saarbrücken 2002
Nürnberg 1998, 2000, 2002
Köln 2003, 2005, 2008

Luksemburg
Schengen 2007

Włochy
Venedig 2005
Riva del Garda 2004

Szwajcaria
Zürich 1989
Bern 2001

USA
Santa Fee 2001

Francja
Paris 1985, 1986
Verneuil 2008

Hiszpania
Sevilla 2005
Barcelona 2003

Austria
Wien 1989

Finlandia
Turk 1980

Szwecja
Stockholm 1987

Anglia
London 1985

Holandia
Amsterdam 2002

III nagroda na „Festival International de Verneuil d'Art Naif”
Vereuil / Francja 2008
Międzynarodowy Festiwal Sztuki Naiwnej w Polsce
Katowice 2008

Wybrane zbiory

Deutsches Volkskundemuseum / Berlin / Niemcy
Bayerisches Nationalmuseum / Monachium / Niemcy
Muzeum Narodowe w Kielcach / Polska
Muzeum Etnograficzne / Warszawa / Polska
Muzeum Narodowe / Budapest / Węgry
Muzeum Narodowe / Turk / Finlandia
Słowackische Nationalgalerie in Bratysława / Słowacja
Museo del Risorgimento / Turyn / Włochy
Galeria ARS CRACOVIA w Kolonii

Na stałe współpracuje
z Galerią ARS CRACOVIA w Kolonii

DIE BUNTE WELT

EUGENIUSZ ZEGADŁO IST EIN AUTODIDAKT. SEINE WERKE GEHÖREN DER NAIVEN KUNSTRICHTUNG AN. ER SCHÖPFT WIE ALLE NAIVEN AUS PROFANER UND SAKRALER THEMATIK. TRADITIONEN, BRÄUCHE, MYTHEN, LEGENDEN, TIERWELT UND GESCHICHTEN AUS DER BIBEL, SOWIE DIE EIGENE PHANTASIE BILDEN DEN INHALT DER BREITEN BANDWEITE SEINER SKULPTUREN. DIE WERKE VON EUGENIUSZ ZEGADŁO ERINNERN UNBEFANGEN UND ZÄRTLICH – MANCHMAL ABER AUCH SEHR LEBHAFT – AN DIE FÜR IMMER VERGANGENE ZEIT. DEUTLICH BESCHREIBEN SIE DIE STRUKTUREN UND TRADITIONEN DES DORFES, DER FAMILIEN, DER BAUERN UND ARBEITER. SIE ZEIGEN DIE SCHÖNE GEGEND IHRER KINDHEIT: WÄLDER UND WIESEN, BÄUME UND BLUMEN, TIERE UND VÖGEL, KURZUM, AUFNAHMEN, DIE RESTLOS AUS UNSERER REALITÄT VERSCHWANDEN ODER DABEI SIND VERGANGENHEIT ZU WERDEN.

NICHTS DESTO TROTZ, ERZÄHLT UNS DER KÜNSTLER DINGE FREI UND UNVOREINGENOMMEN. SEINE SPONTANITÄT IST AUFRICHTIG. ER FOLGT DEM RUF SEINES HERZENS, INDEM ER ALL DIESE WERTE, DIE IHM SO WICHTIG SIND, AUF DIESE WEISE ZU SCHÜTZEN UND ZU VEREWIGEN VERSUCHT.

DIE SKULPTUREN, VON EUGENIUSZ ZEGADŁO SIND IMMER IN LINDENHOLZ UND MEISTENS AUS EINEM STÜCK GESCHNITZT. SIE ZEICHNEN SICH DURCH EINEN GROSSEN INDIVIDUALISMUS AUS. DIE UMSETZUNG SEINER IDEEN, SEI ES DER FOLKLORISTISCHEN, MYTHISCHEN, SAKRALEN ODER PROFANEN THEMEN, DIE WIEDERGABE EINER GESTALT ODER EINES TIERES, FOLGT FESTEN GRUNDSÄTZEN. ALS ERSTES WÄRE SEIN EINFALLREICHTUM ZU ERWÄHNEN. UM SEINE GEDANKEN ZU VERWIRKLICHEN IST NICHT NUR DAS TECHNISCHE KÖNNEN GEFORDERT, SONDERN VOR ALLEM EINE LEBENDIGE PHANTASIE. SEINE STÄRKE LIEGT DARIN, IN EINER EINZIGEN SKULPTUR, EINE GANZE GESCHICHTE ZU ERZÄHLEN. ZUM BEISPIEL, RETTET NACH EINER ALTEN LEGENDE DER HL. NICOLAUS ARME KINDER AUS DEM WASSER UND GIBT IHNEN STATT GESCHENKEN – BROT. DIE SKULPTUR ZEIGT EINEN MANN IM BISCHOFSGEWAND MIT MITRA UND STAB. ER SCHAUT MITLEIDIG AUF DREI IN EINEM BOOT SITZENDE, VERÄNGSTIGTE KINDER. GLEICHZEITIG REICHT ER IN IHRER RICHTUNG DIE HAND MIT EINEM STÜCK BROT.

KOLOROWY ŚWIAT

Eugeniusz Zegadło jest samoukiem. Jego dzieła zaliczają się w sztuce do kierunku naiwnego. Artysta, podobnie jak wszyscy nieprofesjoniści, czerpie z tematyki świeckiej i sakralnej. Tradycje, obrzędy, mitologia, historie biblijne, jak i własna fantazja tworzą treść jego rzeźb. Dzieła Eugeniusza Zegadły przypominają beztrzesko i delikatnie, czasami jednak w żywy sposób – czas miniony. Dokładnie opisują struktury i tradycje wsi, rodzin, chłopów i robotników. Ukazują ładne strony dzieciństwa: lasy i łąki, drzewa i kwiaty, zwierzęta i ptaki. Krótko mówiąc, migawki, które doszczętnie zniknęły z naszej rzeczywistości lub odchodzą właśnie bezpowrotnie w przeszłość.

Rzeźby Eugeniusza Zegadły robione są z jednego kawałka drewna lipowego. Odnaczają się dużą indywidualnością. Realizacja pomysłów opartych na tematach folklorystycznych, mitologicznych, sakralnych lub świeckich; oddanie postaci lub zwierzęcia podlega ścisłym zasadom. Trzeba podkreślić pomysłowość artysty, bowiem aby zrealizować w drewnie swoje myśli nie tylko jest potrzebna umiejętność techniczna, ale przede wszystkim żywa fantazja. Mocna strona Zegadły polega na opowiedzeniu całej historii w jednej rzeźbie. Tu choćby taki przykład: według starej legendy, św. Mikołaj ratuje biednym dzieciom życie, wyławiając je z wody. Zamiast prezentów dzieci zostają obdarowane chlebem. Rzeźba ukazuje mężczyznę w szatach biskupich z pastorałem i mitrą, patrzącego litościwie na trójkę przestraszonych, siedzących w łódeczce dzieci. Jednocześnie postać ta wyciąga rękę w ich kierunku z kawałkiem chleba.

BESONDERE AUFMERKSAMKEIT VERDIENEN DIE RELIEFS DES KÜNSTLERS. SIE SIND AUS EINEM STÜCK HOLZ GESCHNITZT, ODER IN FORM EINES DIPTYCHONS BZW. TRIPTYCHONS ZUSAMMENGESETZT. DURCH IHRE REICH VERZIERTEN NEBENFLÜGEL ERINNERN SIE EINERSEITS AN ALTÄRE, GLEICHZEITIG ABER HABEN SIE EINEN BÜHNEÄHNLICHEN CHARAKTER. DAS HAUPTMOTIV BEFINDET SICH IMMER IN DER MITTE. DIE VIELEN SZENEN, GESCHNITZT IN DIE JEWEILIGEN HOLZTAFELN, KNÜPFEN THEMATISCH AN DAS ALTE UND NEUE TESTAMENT AN, WIE Z.B. HIMMEL UND HÖLLE, DIE GEBURT CHRISTI, ADAM UND EVA IM PARADIES, SOWIE AN DIE VOLKSFESTE UND FAMILIENFEIERN. DEN HINTERGRUND BILDET PASSEND ZUM THEMA DIE DAZUGEHÖRIGE KULISSE: EINE LANDSCHAFT, DAS PARADIES, DER STALL UND ANDERE. DIE RELIEFS SCHLIESSEN MEISTENS AN DER OBEREN KANTE MIT EINEM BOGEN AB. DIESER PLATZ IST GEDACHT FÜR DIE HÖHERE MACHT, DIE ÜBER DIE DARGESTELLTE SZENE WACHT. AN DIESER STELLE IST OFT GOTT, EIN ENGEL ODER AUCH SONNE, MOND UND STERNE ALS METAPHER FÜR DIE ALLMACHT ZU SEHEN. DEM AUFBAU NACH, ERINNERN SEINE RELIEFS AN MORITATEN, DEN ERZÄHLTEN BILDERGESCHICHTEN DER STRASSENMUSIKER.

EUGENIUSZ ZEGADŁO FOLGT WEITER SEINER KÜNSTLERISCHEN VISION. ER MACHT DAS UNMÖGLICHE MÖGLICH. AUS EINEM LINDENSTAMM SCHNITZT ER AUF DER VORDER- UND RÜCKSEITE ZWEI EIGENSTÄNDIGE SKULPTUREN.

ALS BEISPIEL EIGNEN SICH HERVORRAGEND SEINE KRIPPEN. AUF DER EINEN SEITE IST DIE GEBURT CHRISTI ZUSEHEN, AUF DER ANDEREN – DAS LETZTE ABENDMAHL. AUF DIESE WEISE ENTSTEHEN, ZWEI VOLLKOMMEN UNABHÄNGIGE SKULPTUREN IN EINEM STÜCK HOLZ. „PRAKTISCH –“ KOMMENTIERT DER KÜNSTLER LACHEND: „– DIE EINE ZUR WEIHNACHTEN, DIE ANDERE ZUR OSTERN“.

Na szczególną uwagę zasługują reliefy artysty. Rzeźbione w jednym kawałku drewna, niekiedy złożone są w formie dyptyku lub tryptyku. Poprzez bogato ozdobione skrzydła boczne, przypominają z jednej strony ołtarze, z drugiej mają charakter sceniczny. Motyw główny znajduje się zawsze pośrodku. Wyrzeźbione w drewnianych płytach sceny nawiązują tematycznie do historii Starego i Nowego Testamentu, np. nieba i ziemi, Adama i Ewy w raju, Narodzin Chrystusa, jak również do ludowych świąt czy rodzinnych uroczystości. Tło dopasowane do tematyki, tworzy zawsze kulisy rzeźby np. krajobraz, raj, stajnię i inne. Reliefy zakończone są łukiem górnej krawędzi. To miejsce przewidziane jest dla siły wyższej, czuwającej nad całym porządkiem – Boga, Aniołów albo słońca, księżycy i gwiazd – jako metafora Wszechmoccy. Swoją kompozycją reliefy te przypominają historie tzw. moralitety, przedstawiane przez muzykantów ulicznych.

Eugeniusz Zegadło podąża dalej za swoją wizją artystyczną. Z niemożliwego robi rzeczy możliwe. W jednym kawałku drewna lipowego tworzy dwie rzeźby; jedną z przedniej strony, drugą z tylnej. Jako przykład można przytoczyć jego szopki. Z jednej strony ukazane są Narodziny Chrystusa, z drugiej – Ostatnia wieczerza. Artysta komentuje to w humorystyczny sposób: „Bardzo praktyczne, jedna rzeźba na Boże Narodzenie; druga na Wielkanoc”.

EIN WEITERER WICHTIGER ASPEKT IM SCHAFFEN VON EUGENIUSZ ZEGADŁO IST DIE LEBENDIGKEIT SEINER HOLZOBJEKTE. OBWOHL IM HOLZ REGUNGSLOS GESCHNITZT, SIND SEINE FIGUREN NIE STATISCH DARGESTELLT. DIE ENGEL BLASEN MIT DICKEN BACKEN IN DIE FANFAREN, POSAUNEN UND TROMPETEN. IN EINER LEICHT GEBEUGTEN HALTUNG HALTEN SIE IHRE GEIGEN UND ANDERE INSTRUMENTE. SELBST FLIEGEND VERZICHTEN SIE NICHT AUF DIE MUSIK.

IN GLEICHER WEISE EINER LEBENDIGEN ATMOSPHERE, STELLT DER KÜNSTLER VOLKSFESTE ODER BIBELSZENEN DAR. DIE FIGURENGRUPPEN UNTERSCHIEDEN SICH NICHT NUR IN IHRER POSE, SONDERN AUCH IN DER MIMIK. DIE MENSCHEN WERDEN IHRER NATÜRLICHEN GRUNDHALTUNG NACHGEAHMT. SIE TANZEN, SITZEN, ARBEITEN, STEHEN, WINKEN UND UMARMEN SICH. GENAUSO IHRE GEMÜTER: LACHEND, TRAUEND, NACHDENKEND, IN SICH VERSUNKEN. EINES JEDOCH HABEN SIE ALLE GEMEINSAM – IHRE GROSSE GLUBSCHAUGEN.

ENTSCHEIDEND FÜR DEN GESAMTAUSDRUCK DER HOLZSKULPTUREN IST DIE ANWENDUNG DER POLYCHROMIE. DER KÜNSTLER WIDMET IHR FAST GENAUSO VIEL AUFMERKSAMKEIT WIE DEM SCHNITZEN SELBST. EINE UNBEMALTE PLASTIK IST FÜR IHN EINE NACKTE, NICHTS SAGENDE DARSTELLUNG.

ALS MATERIAL FÜR DIE FARBGEBUNG, BENUTZT ER ÖLFARBEN, DIE ER MIT SEINEN EIGENEN MIXTUREN VERDÜNNT. SPARSAM TRÄGT ZEGADŁO DANN DIE FARBSCHICHTEN AUF SEINE OBJEKTE AUF. ZIEHT DIE FARBE INS HOLZ EIN, WIRD DIE PLASTIK ALS NÄCHSTES MIT WACHS ÜBERZOGEN. AUCH BEI DIESEM VORGANG BENUTZT ZEGADŁO SEINE MIXTUREN. DIES HAT ZUR FOLGE, DASS DIE FARBEN AN INTENSITÄT VERLIEREN UND CHARAKTERISTISCHE SCHATTIERUNGEN AN DEN HAAREN, KLEIDERFALTEN UND FLÜGELN DER SKULPTUREN BILDEN.

BETRACHTET MAN DIE PLASTIKEN VON EUGENIUSZ ZEGADŁO, SO ERWECKEN SIE EINEN SYMPATHISCHEN EINDRUCK. SEINE GESTALTEN SEI ES DER BAUER, ANWALT, ARZT, KELLNER, ST. MARTIN, ENGEL ODER DIE VIELEN ANDEREN, BLICKEN IN DIE UMGEBUNG MIT IHREN GLUBSCHAUGEN. SIE STARREN DEN BETRACHTER PENETRANT AN. AUCH SEINE TIERE, VOR ALLEM DIE SCHWEINE, HABEN DEN GLEICHEN FRECH – FRAGEN DEN Blick. DIE SPITZE DES HUMORS WIRD ENTLARVT, DURCH DEN GRÜNEN APFEL, DEN DIE SCHWEINE IN IHRER SCHNAUZE HALTEN. AUCH SEIN POP-ART – HUND, MIT SEINEN DROHEND GEFLETSCHTEN ZÄHNEN ZWINGT DEN BETRACHTER EHER ZUM SCHMUNZELN. GERADE DIE HALTUNG, DIE MIMIK UND VOR ALLEM DER Blick, MACHEN DIE SKULPTUREN SO SYMPATHISCH.

Następnym ważnym aspektem w twórczości Eugeniusza Zegadły jest żywość jego drewnianych obiektów. Pomimo zastygniętych w drewnie gestów, rzeźby nie sprawiają wrażenia bezruchu. Anioły dmuchają nadętymi policzkami w fanfary, puzony i trąby. Lekko pochylone trzymają skrzypce, harfy i inne instrumenty. Nawet lecąc nie rezygnują z muzykowania. W podobny sposób, artysta przedstawia sceny z biblii oraz z festynów ludowych. Grupy osób różnią się od siebie nie tylko w swoich pozach, lecz także i w mimice. Postaci odzwierciedlają ludzkie naturalne postawy; tańcząc, siedząc, pracując, stojąc, machając rękoma i obejmując się. Tak samo ich usposobienia; śmiejące się, smutne, zamyślane. Jedną cechą mają wspólną – duże wybałuszone oczy.

Decydujący wpływ na ogólną wymowę rzeźb ma zastosowanie polichromii. Artysta poświęca jej tak samo dużo uwagi jak rzeźbieniu. Niepomalowana rzeźba jest dla niego ogołoconą, bez wymowy plastiką. Jako materiał do nadania kolorytu artysta używa farb olejnych, które rozprowadza swoimi własnymi miksturami. Oszczędnie nakłada warstwę po warstwie na swoje obiekty. Po wchłonięciu farby przez drewno, zostaje nałożony воск. Także przy tej czynności, artysta używa swoich mikstur, które powodują rozjaśnienie intensywności farby, po czym nadanie charakterystycznych światłocieni na włosach, fałdach odzieży, czy skrzydłach.

Rzeźby Eugeniusza Zegadły wywołują sympatyczne wrażenie. Jego postaci: chłop, adwokat, lekarz, kelner, św. Marcin, anioły i wiele innych, spoglądają na świat swoimi wybałuszonymi oczami. Obserwują natarczywie oglądających. Również zwierzęta, przede wszystkim „Świnie”, mają to samo beczelnie, pytające spojrzenie. Szczyt humoru zostaje zdemaskowany poprzez zielone jabłko, którym świnie delektują się trzymając je w pysku. Także Pies pop-artu, który groźnie szczyrzy swoje zęby, zmusza osobę oglądającą do uśmiechu. Właśnie postawa, mimika i przede wszystkim to spojrzenie, przyczyniają się do sympatycznego wyrazu tych rzeźb.

EUGENIUSZ ZEGADŁO SCHNITZT SEIT DEN 60-ER JAHREN. DER RUF SEINER PLASTIKEN VERBREITETE SICH SCHNELL. UM IHN BEMÜHEN SICH NICHT NUR POLNISCHE, SONDERN AUCH AUSLÄNDISCHE GALERIEEN UND MUSEEN. DER KÜNSTLER ZÄHLT ZWEIFELLOS ZU DEN GRÖSSTEN KÜNSTLERN DER POLNISCHEN NAIVEN KUNST. UND SO WIE ALLE NAIVEN UNTERLIEGT AUCH ZEGADŁO DEN ALLGEMEINEN REGELN DER KÜNSTE. DIE NAIVEN MÜSSEN AUTODIDAKTEN SEIN. SIE HABEN NIE EINE KUNSTSCHULE BESUCHT, HABEN NIE DAS ZEICHNEN, DIE PERSPEKTIVE ODER DIE KUNSTGESCHICHTE STUDIERT. DIE THEORIEN ÜBER FARBEN UND KOMPOSITIONEN SIND IHNEN UNBEKANNT. SIE KÖNNEN NUR DAS ZUR HILFE NEHMEN, WAS IHNEN DIE INNERE STIMME UND DIE ERFAHRUNG DIKTIERT. SIE MÜSSEN IHRE EIGENE TECHNIK, EIGENE SPRACHE FINDEN. WIE KINDER MESSEN SIE DEN ERSTELLTEN REGELN KEINE BEACHTUNG ZU, UND HABEN WIE SIE EINEN ANGEBORENE FARBSINN, MEIST FRÖHLICH ODER LEBHAFT. DOCH DIE KINDLICHE SORGLOSIGKEIT TEILEN SIE NICHT. ALL DIES VERLEIHT IHRER AUSSAGE EINEN BESTIMMTEN ZAUBER UND IHREN WERKEN EINEN ASPEKT, DER DEN BETRACHTER ENTZÜCKT UND IHM GESTATTET UNSERE FÄHIGKEIT ZUR BEWUNDERUNG INTAKT ZU HALTEN.

EUGENIUSZ ZEGADŁO DANK DER ANGEBORENE, AUTODIDAKTISCHEN BEGABUNG BEHERRSCHT DIESER REGEL PERFEKT. MIT SEINER ARBEIT SETZT ER SICH ÜBER DIE MODEN – UND KUNSTSTRÖMUNGEN HINWEG. SEINE KUNST UNTERLIEGT NICHT DEM KULTURELLEN ZWANG. SIE EXISTIERT AUSSERHALB DER GESCHICHTE. SIE IST AUTHENTISCH. DANK DIESEN VORSÄTZEN IST ER GEFRAGT DENN EH UND JE.

Daria Kupka-Simon, ARS CRACOVIA

Eugeniusz Zegadło rzeźbi od lat sześćdziesiątych. Renoma jego prac rozprzestrzeniła się bardzo szybko. Zabiegają o niego nie tylko polskie, ale również zagraniczne galerie i muzea. Zegadło bez wątplenia zalicza się do największych artystów sztuki naiwnej w Polsce. Tak jak wszczyscy naiwni, również i On podlega ogólnym regułom i zasadom tej sztuki. Naiwni muszą być samoukami. Nigdy nie chodzili do żadnej szkoły plastycznej, nie uczyli się rysunku, perspektywy albo historii sztuki. Teorie farb i kompozycji nie są im znane. Promieniuje z nich wewnętrzne piękno i ogromna potrzeba twórczości dająca sens istnienia tym artystom. Muszą znaleźć swoją własną tożsamość artystyczną, własną technikę i swój własny język. Podobnie, jak dzieci nie przestrzegają ustalonych reguł, i tak jak one posiadają wrodzone wyczucie koloru. Jednak beztrzeskości dziecięcej nie podziwiają. To wszystko nadaje ich wypowiedziom pewnego czaru, a ich dziełom aspektu, który wywołuje u obserwujących entuzjazm i zachwyt. Sztuka tak pięknie nazwana naiwną uderza swoją autentycznością, bogactwem talentów, niesłychanymi wizjami i kolorami.

Eugeniusz Zegadło, dzięki swojemu wrodzonemu talentowi opanował perfekcyjnie wszelkie zasady tych reguł. Pracuje poza modą i prądami artystycznymi, jego sztuka nie jest poddana presji kultury, istnieje poza historią. Jest autentyczna. Dzięki temu jego popularność ciągle wzrasta.

Daria Kupka-Simon, ARS CRACOVIA

PARADIESVOGEL KIWI | Rajski ptak kiwi 65 cm

VOGEL MIT FISCH | Ptak z rybą 105 cm

BAUER MIT STIER | Chłop z bykiem 40 x 45 cm

BAUER MIT STIER | Chłop z bykiem 40 x 45 cm Privatsammlung | wł. prywatna

DER HAHN | Kogut 82 cm

22

23

BRAUNE KATZE | Brązowy kot 42 cm

SCHWARZE KATZE | Czarny kot 45 cm

VOGELBAUM | Drzewo z ptakami 65 cm

PFLÜGER /HL. VENDELIN/ | CHŁOP ORACZ /ŚW. VENDELIN/ 83 cm

BLAUER ENGEL MIT HARFE | Błękitny Anioł z harfą 30 cm

KREUZ | Krzyż 82 cm

ROTER TEUFEL SPIELT CELLO | Czerwony diabeł grający na wiolonczeli 51 cm Privatsammlung | wł. prywatna

28

29

ENGEL MIT FLÖTE | Anioł z fletem 62 cm

MUSIZIERENDE ENGEL | Grające Anioły 70 cm

DREI KÖNIGE IM BOOT | Trzej królowie w łodzi 75 cm

KÖNIG DAVID | Król Dawid 46 cm

NEPOMUK | Nepomucen 60 cm

32

33

HL. FRANZISKUS | Św. Franciszek 65 cm

JUDE SPIELT GEIGE | Grajek na skrzypkach 110 cm Privatsammlung | wł. prywatna

JUDE SPIELT CELLO | Grajek na wiolonczeli 108 cm

JUDE SPIELT HORN | GRAJEK NA ROGU 114 cm

34

35

DIE TEUFELIN | Diablica 61 cm

BRAUTPAAR | Młoda para 60 cm

HL. NICOLAUS | Św. Mikołaj 70 cm

ST. MARTIN | Św. Marcin 55 cm.

KRIPPE | Szopka 73 cm

DER TURM ZU BABEL | Wieża Babel 62 cm

HIMMEL, ERDE, HÖLLE /TRIPTYCHON/ | Niebo, ziemia, piekło /tryptyk/ 60 x 80 cm

42

43

DAS PARADIES /TRIPTYCHON/ | Raj /tryptyk/ 90 x 60 cm

AUTOVARIATIONEN | Wariacje na temat aut VERNEUIL SUR AVRE, FRANKREICH 2008

DER KÖNIG, ST. MARTIN | Król, Św. Marcin VERNEUIL SUR AVRE, FRANKREICH 2008

MEIN BESONDERER DANK GILT DEM ZUVERLÄSSIGSTEN FREUND TYLL; IZABELA FÜR IHRE UNENTBEHRLICHE HILFE,
SOWIE MEINEN ELTERN UND KINDERN MARVIN, MAXIME UND LETITIA FÜR IHRE LIEBE UND VERSTÄNDNIS.

Szczególne podziękowania dla mojego niezawodnego przyjaciela Tylla, Izabeli za jej niezastąpioną pomoc oraz
dla moich rodziców i dzieci Marvin, Maxime i Letitii za ich miłość i zrozumienie.

Daria Kupka-Simon, ARS CRACOVIA

IMPRESSUM:

PROJEKT DES KATALOGES | Projekt katalogu | grupa TOMAMI

FOTOS | Reprodukcje prac | Pietro Pellini, Arkadiusz Sędek

AUTOR | Autor | Daria Kupka-Simon

ÜBERSETZUNG | Tłumaczenie | Daria Kupka-Simon

HERAUSGEBER | Wydawca | ARS CRACOVIA Galerie, grupa TOMAMI /www.tomami.pl/

copyright by: ARS CRACOVIA Galerie, grupa TOMAMI

KRAKAU 2008

ISBN 978-83-60246-64-1

Zegadito

ARS CRACOVIA

ADRESSE:
ARS CRACOVIA
Merrillweg 7
50996 Köln (Hahnwald)
tel: 02236 / 87 22 90
fax: 02236 / 87 22 91
mobil: 0179 29 23 687
daria.simon@netcologne.de
www.ars-cracovia.de